

Gatastum, Andreas in Jädrum, Olaus in Skoltunum. Scriptum anno Domini M^o ccc^olviii^o die beati Dionisij meo sub sigillo.

Sigillritningen saknar ifylld bild och legend.

^a Så A, B, troligen fel för Fadersson, jfr ovan anförda brev SD nr 6009 och 6015. ^b Så B, Thygorsson A. ^c Jfr ena half örtugland i SD nr 6015 (se ovan). ^d Överstruket A, B. ^e Så A, B, jfr SD nr 6653. ^{f-f} Så B; överstruket, däröver ni Karlsson A. ^g Thyger A, B.

5995. 1358 oktober 9. Anklam.

Hinrik, abbot i Stolp, och Hinrik Rike, kyrkoherde i Vårfrukyrkan i Anklam, intygar att de på rådhuset i Anklam sett och hört konung Magnus' av Sverige, Norge och Skåne brev (1346 31/1), vilket återges ordagrant och vidimeras.

Utfärdaren beseglar.

Orig. på perg. i Anklaams stadsarkiv.

Avskr. av K. H. Karlsson i hs B 35, Sv. Riksarkivet. — Föreliggande regest går tillbaka på denna avskrift.

1346 års brev, i vilket konung Magnus ger Anklaams borgare ett fit i Falsterbo, är förbigånget i SD men tryckt i Dipl. Dan. (III:2, nr 230).

5996. 1358 oktober 10.

Riddarna Jon Hjärne, Peter Nilsson, Nils Truedsson och Karl Ulfsson samt väpnaren Anund Hemmingsson erkänner sig gemensamt vara skyldiga hertig Johan av Mecklenburg 1 000 mark lödig att betalas i Malmö med 400 mark lödig på Mårtensdagen nästkommande år (1359 11/11) och med 600 mark lödig samma dag det därpå följande året (1360 11/11). Betalningslöftet avges till riddarna Vikke Munt och Fredrik van Bertkow samt väpnarna Engelke Mandüvel, Lippolt Bere och Henneke van Sanewitz gemensamt.

Utfärdarna beseglar.

Avskrift [A] i Lars Eriksson Sparres kopiebok, hs B 16 (förr J 7), fol. 171 r, Sv. Riksarkivet.

Tryckt: [B] "Nach Rudloff's Dipl. Mecl. mscr. im Haupt-Archive zu Schwerin (., B.S., p. 323.)" i Mecl.UB nr 8520; (härefter i utdrag) Dipl. Dan. III: 5, nr 158.

Regest: ST II: 1, s. 255 (efter avskr. av A i Peringskiölds Diplomata regum, hs E 11, VHAA:s dep., Sv. Riksarkivet).

Om det politiska sammanhanget se L. Sjöstedt, Krisen inom det svensk-skånska väldet (1954), s. 55 f. Att döma av teckningen av sigill nr 4 (se nedan) är det här frågan om Karl Ulfsson av Ulvåsa (jfr Sjöstedt, a.a., s. 55 not 12).

Omnibus præsens scriptum cernentibus Iohannes Jerne, Petrus Niclesson, Nicholas Trutsson, Karolus Ulphson, milites, ac Amund Hemingson, famulus, salutem in Domino sempiternam. Noverint universi tam posteri quam præsentis nos insolidum inclito principi domino Johanni Dei gratia duci Magnipolensi in mille march[i]s^a puri argenti teneri et esse veraciter obligatos, sibi vel suis hæredibus per nos vel nostros hæredes^b quadri[n]gent[i]s march[i]s^b puri in festo sancti Martini episcopi et confessoris ad annum immediatum proximum^c venturo et^d sexcent[i]s march[i]s^d puri argenti in dicto festo præfatum terminum immediate subsequente in villa Malmöghe^e sub fide nostra bona utique persolvend[i]s^f. Quæ

omnia et singula modis omnibus præmissis compromittimus ad manus virorum discretorum infrascriptorum coniuncta manu, dominorum ^g-Victonis Munk^{-g}, Frederici de Bercowe^h, militum, ⁱ-Englebino Mandyuel⁻ⁱ, Lipoldo^k Beren ac^{l m}-Hegnebino de Sanewitzen^{-m}, famulorum. In cuius rei evidentiam firmiorem sigilla nostra duximus præsentibus apponenda. Datum anno Domini M.CCC. quinquagesimo octavo, die beatorum Gereonis so[c]iorum- qu[e]ⁿ eius martyrum gloriosorum.

Sigillritningar hos A : nr 1 (båt i sköld): S' domini · Iohannis : Hiaerna : ; nr 2 och 3 endast remsor; nr 4 (sköld under hjälm med fjäderbuske) omskriften ej återgiven, uppenbarligen ett avtryck av samma stamp som Karl Ulfsson av Ulvåsa använt i ett brev 1352 9/2 (SD nr 4786); nr 5 (tre sjöblad med spetsarna mot sköldhörnen i sköld under hjälm), omskriften ej återgiven.

^amarchas A, rättat till march[i]s B. ^{b-b}quadringentas marchas A; quadringentas marchas B. ^cSå B, proximo A. ^{d-d}sexentas marchas A; sexcentas marchas B. ^eMalmoghe B. ^fpersolvendas A; persolvendas B. ^{g-g}Vicconis Munth B, Munth enligt uppgift där rättat från Munck hos Rudloff. ^hBercowe B. ⁱ⁻ⁱEngelkini Mandyvel B. ^kLipoldi B. ^lSå B; ach A. ^{m-m}Heynekini de Sanewitze ? B. ⁿSå B; sotiorumquæ A.

5997. 1358 oktober 14. (Lübeck.)

Hildegunt, änka efter herr Wenemar van Essende, testamenterar penningsummor bl. a. till S:ta Karin(s kloster) på Gotland och bröderna där, till S:t Nicolai (kloster) och bröderna där, till (Solberga) kloster och nunnorna där, till Gerborch Brilow darsammastädes, till Helgeandshuset och bröderna där, till Gerdeke Hildensem, till S:t Görans(s hospital) och de sjuka där, till Elisabeth darsammastädes, vilken tjänat Hildegunts moder, till S:t Johannes, till Helga Trefaldighet och dess kyrkoherde Johannes samt till alla (övriga) kyrkor. Vidare testamenterar hon till sina kvinnliga släktingar Herborch (van der Wesen) och (dennas brorsdotter) Herborch i Riseberga (kloster). Vad som blir över av hennes fordringar i Sverige efter nämnda gåvor skall testamentsexekutorerna använda till de fattiga i enlighet med hennes moders beslut.

Orig. fanns före 1939 i Archiv der Hansestadt Lübeck.

Avskr. av J. von Melle 1738, hs 771, pag. 76–77, Archiv der Hansestadt Lübeck. — Här återgiven efter fotografisk kopia.

Regest: A. von Brandt, Regesten der Lübecker Bürgertestamente des Mittelalters II (1973), nr 725.

Jfr liknande testamente av modern, Helenborch (Morkerke), 1364 15/6 (SD nr 7001). För identifieringen av de två nunnorna vid namn Herborch se också brev 1361 12/3 (SD nr 6441) och 1365 21/5 (SD nr 7175 med kommentar). Om den kände Visby-rådmannen Wenemar van Essende se W. Koppe, Lübeck-Stockholmer Handelsgeschichte im 14. Jahrhundert (1933), s. 77.

In nomine Domini amen. Ego Hillegundis, relicta domini Wenmari de Essende, compos corporis, mentis et mee rationis, si morte preventa fuero, sic pleno consensu et libera voluntate meorum provisorum infrascriptorum meum ordino testamentum. — — — Item Sancte Katharine in Gotlandia do xx marcas denariorum et cuilibet fratri II solidos denariorum. Sancto Nicolao V. marcas denariorum et cuilibet fratri II solidos denariorum. Claustro III marcas denariorum et cuilibet moniali II solidos denariorum. Gherburgi Brylow ibidem III marcas denariorum. Sancto Spiritui V marcas denariorum et cuilibet fratri II solidos denariorum. Eciam Gherdeken Hyldensem II marcas denariorum. Sancto Georgio XXIII solidos denariorum et infirmis XXIII solidos denariorum inter se dividendos. Eciam Elizabeth ibidem, que matri mee servivit II marcas denariorum. Sancto Iohanni III marcas denariorum. Sancte Trinitati III marcas denariorum. Domino Iohanni, plebano ibidem, III marcas denariorum.